

svim razložno tvrdi, da je ova poslanica napisana u Antiohiji 49. god. poslije Hrista (str. 299.).

O poslanici Hebrejcima kaže, da je posredno (mittelbar) Pavlova. Sa strane kat. učenjaka najviše ih ima, koji tvrde, da je ovu poslanicu napisao sv. Klement Rimski po napatku sv. Pavla. Ovom se mišljenju i on priklanja (str. 377.), budući da velika srodnost postoji između ove poslanice i one Korinćanima, koju je kašnje sv. Klement Rimski njima pisao (str. 378.).

U tumačenju otkrivenja sv. Ivana slijedi treće, predajno tumačenje, da se ono prtežno odnosi na konac svijeta (str. 460.).

Bogati pridodatak sadrži sve crkvene, glavne odluke što se tiče novozavjetnih knjiga (str. 465.—479.).

U knjizi ne zapažam nikakvoga nedostatka, nego samo što pri preporuci novih tumačenja pojedinih, novozavjetnih knjiga ističe gotovo isključivo novije, njemačke tumačitelje.

Dr. fr. **Juraj Božtković.**

Laurent C., *Directoire pratique pour le Clergé.* 4. éd. Paris 1923. Form. 19×12. P. 286.

Ova je knjiga, nakon publikacije Kodeksa, izlazila u Semaine religieuse, službenom listu biskupije verdunske. Poslije ju je veleuč. kan. K. Laurent, upravitelj bogoslovnog sjemeništa u Verdunu, preinačio za opću porabu, i sad izlazi u četvrtom izdanju.

Directoire se bavi u glavnom s trećom knjigom Kodeksa: O stvarima; jer ona najviše radi o praktičnim stvarima, koje mogu interesirati kler uopće, napose dušobrižnički. Navode se i stvari, koje se nalaze u drugoj knjizi, kao pobožna društva uopće i posebno, i dužnosti klerika. Tu i tamo spomenute su i neke odredbe iz četvrte, navlastito pete knjige Kodeksa. O prestupcima i kaznama, u koliko su u vezi s kršenjem crkvene discipline.

Ova knjiga nije doduše znanstveni komentar treće knjige Kodeksa. Ali onaj, koji je pročitao, potpuno se uživi u praktično shvaćanje Kodeksa. Kad čitaš Kodeks, vidiš uređaba, koje na prvi mah nisu tako jasne. Directoire G. Laurenta, razdijeljen na upite i odgovore, samim upitom prikazuje ti ih u takovom svijetlu, da se s jedne strane diviš ljepoti kanona, a s druge samomu piscu, koji je tako duboko prodro u razumijevanje Kodeksa. Osim toga Directoire te zaljubljuje u Kodeks. Kodeks je ponešto mučno čitati radi njegove velike zbijenosti. Ali, kad čitaš ovu knjigu, sve te hvata želja, da vidiš kako Kodeks određuje, pa kad si stvar shvatio, uživaš, kako je mudro uređena.

Radi ovah i drugih prednosti, kojima se odlikuje Directoire G. K. Laurenta, mi ga svojim čitateljima najtoplije preporučujemo.

Dr. Fra **A. Crnica.**

